

jan-feb-ma 2017

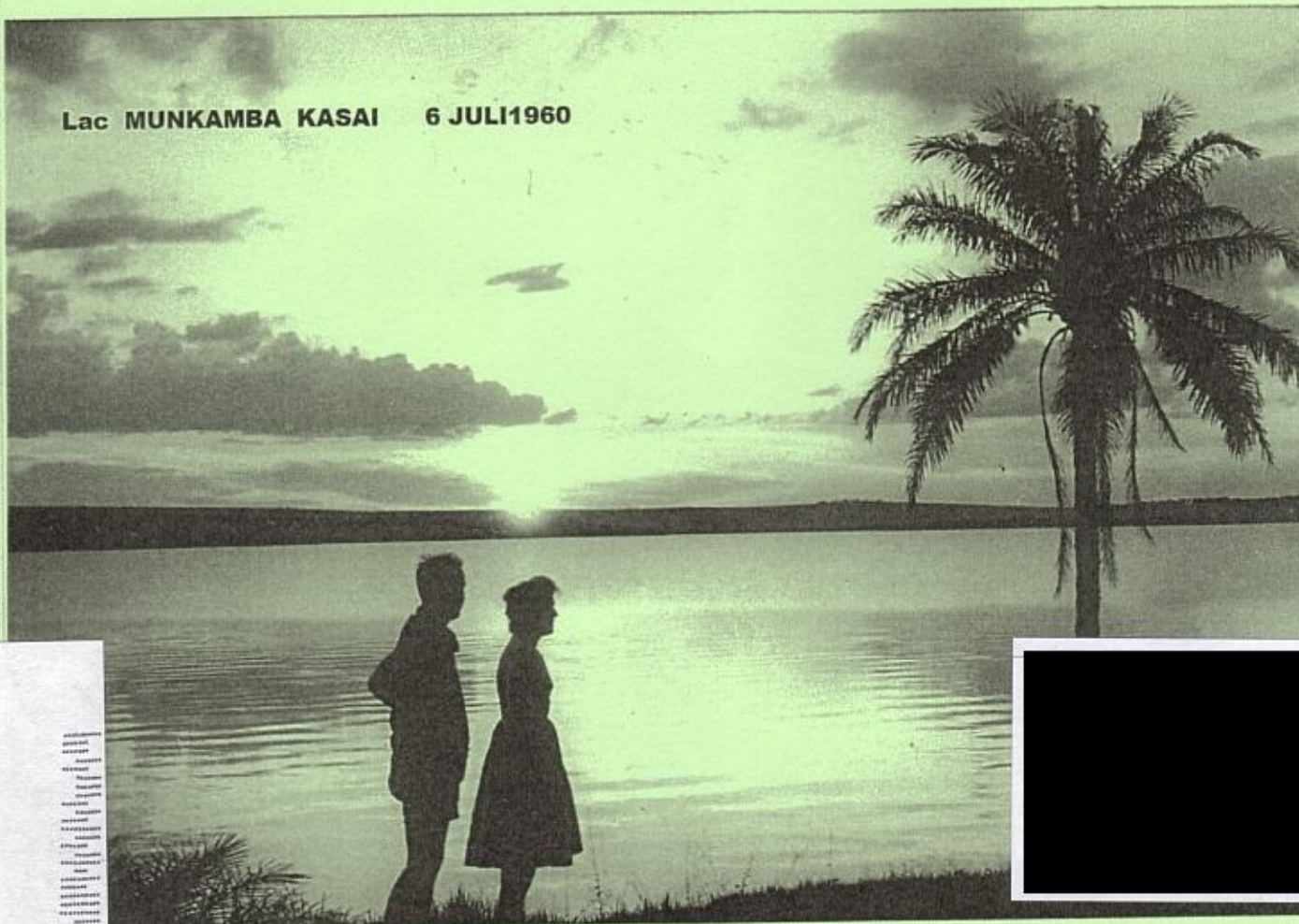
Driemaandelijks
Afgiftekantoor
OOSTENDE Centrum
P 91 30 37

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

DE MOHIKAAN

Lac MUNKAMBA KASAI 6 JULI 1960

**Ledenblad en nieuwsbrief
Vriendenkring
West - en Oostvlaamse
Koloniaal en Missionarissen**

V.U. Bob Vanhee - Visserskaai 45/3.2 - 8400 Oostende
bobliv@skynet.be tel. 059/266167

CONGO- dorp aan de stroom.

BLADWIJZER " DE MOHIKAAN " n° 1/2017 jan-feb-mrt

- 1) - Kaft met eventueel een rood puntje op het adresetiket wat een vriendelijke herinnering of aanmoediging betekent voor het betalen van het lidgeld +abonnement voor ons 10^e werkjaar 2017 (2^e LUSTRUM !!!)
- 2) - Inhoud en geplande artikelen voor volgend april- nummer.
- 3) - Woordje van de Mohikanen Chef: **T i e n j a a r b e z i g !!!**
- 4) - Editoriaal: *De Muis valt aan ...* door Boudewijn Eggermont
- 5) - *" Even doorslikken ... "* door Boudewijn Eggermont.
- 6) - September 2016 " terug naar Congo door Mieke Duytschaever: met haar familie terug..
- 7) - naar haar roots : Virunga Nationaal Park
- 8) - uit M D C: *" Le cercle des anciens de la Flandre orientale "* door Fernand Hessel.
- 9) - idem *" Comme à Ostende "* over onze benefiet-moambe 23 oktober II. Fernand Hessel.
- 10)- Proefdruk *"Voettocht naar Compostella"* -door Lucienne Vyncke.
- 11)- tweede vervolghet verhaal: *Ossewagens in de Ituri (1929) Marcel Nobels.*
- 12)- Herinneringen van een brouwerij- directeur Marcel Strobbe.
- 13)- Overstekend loslopend wild door Jaak De Meester.
- 14)- idem + aanbod mineralen collecties van Bob Vanhee.
- 15)- Vijf Mohikaanleden zijn van ons heengegaan.
- 16)- Nieuwjaarswens 2017 - *" K o m b i n n e n , z e t j e ... "*

Gespreid over de volgende Mohikaan-nummers van 1 april tot 1 juni - wachten nog op publicatie:

- *" Per moto van Luik naar Congo "* - Eddy Merveillie
- *" De Kisangani vzw. "stelt zich voor* - Magda Nollet en Manja Schuermann
- *"Estos Gringos are locos "* - veearts Frank Vandemaele
- *" Gorillas in actie "* - Marc Scheldeman
- *" Mohikanen in het voetlicht "* - dames Mia.De Decker en Andrea Smis
- *" Brieven aan mijn moeder van uit Dekese 1955-58 "* - Bob Vanhee
- *" Les carnets du general Michaux "* -Eddy Merveillie
- *" De Skandinaviërs en Leopold II "* - Eddy Merveillie.

DEZE NIEUWSBRIEF IS UITGEGEVEN DOOR DE FEITELIJKE VERENIGING
VRIENDENKRING WEST- EN OOSTVLAAMSE KOLONIALEN EN MISSIONARISSEN
SECRETARIAAT: VISSERSKAAI 45 -B 3- 8400 OOSTENDE
[www. de-mohikaan.jouwweb.nl](http://www.de-mohikaan.jouwweb.nl)

GEWOON LID JAARABONNEMENT € 15 - STEUNEND ERELID + JAARABONNEMENT € 25
te storten op rekening Robert Vanhee BE 50-9730-3024-3018

HET WOORDJE VAN HET MOHIKAAN OPPERHOOFD

Een beetje emotioneel stel ik vast dat we aan ons TIENDE Mohikanen jaar begonnen zijn; ons tweede lustrum dus. Toen ik in 2007, samen met Boudewijn, Roger, Jan, Grietje en Lieve onze vriendenkring oprichtte, werden we als een 'kort, lokaal stovvuurtje' betiteld...

Waar zoveel koloniale kringen, VZW's met drukdoende bestuurders nu langzaam verdwijnen, groeien wij aan met de op- pensioengaanse "tweede generatie koloniaaltjes" en een diaspora van Antwerpse en Brabantse oud-kolonialen.

In 2016 zaten we niet stil: vijf Mohikaan-nummers - een Dipenda BBQ op 30 juni- een benefiet moambe op Missiezondag 23 oktober - een beklijvend dubbel boek van 1000 blz. "Blanke Vrouwen in Congo" en, last but not least, een financiële steun van € 2050- aan TIEN NGO's, die van hieruit als "antenne" door Mohikaanleden in leven blijven. Dit was alleen mogelijk dank zij de vrijgevigheid van onze 124 steunende ereleden in 2016! Toch niet slecht nietwaar voor die met de vinger gewezen uitbuitende kolonialisten! De lijst van deze vrijgevege steunende ereleden komt in ons ledenblad De Mohikaan van 2 april ek.

Onze voorlopige planning voor 2017 ziet er als volgt uit:

- op 8 april : ons lentefeest in samenwerking met de "VZW Kisangani"
- op 30 juni : onze tiende DIPENDA BBQ in de tuin van "Groeneveld" Oostende.

Twee Congoboeken zijn nu nog in de maak, nrs. 11 en 12:

- 1)- een selectie of compilatie van de beste editoriaals, artikelen en ook foto's (in kleur) uit alle Mohikaannummers sinds onze start in 2007.
- 2)- na lang aarzelen; " 200 brieven aan mijn moeder jaren 1955-58 uit Dekese" gevolgd als "goedmakertje -sic " van een honderdtal brieven van ^{onze} Congolezen in Lubumbashi vanaf 1975, ons definitief vertrek, tot op vandaag.

Samen met onze kleine werkgroep BOUDEWIJN- GRIETJE- LIEVE en IK ZELF, wensen we aan alle M o h i k a a n - l e d e n voor het nieuwe jaar 2017:

EERST ALLE GELUK DAT NOG BEREIKBAAR IS
DAARBIJ ALLE VRIENDSCHAP DIE HOUDBAAR IS
OOK NOG ALLE VOLDOENING DIE MENSELIJK IS
MAAR VOORAL ALLE GEZONDHEID DIE WENSELIJK IS

Bob Vanhee

EDITORIAAL : de muis valt aan

Eerst de feiten: op 6 april 1994 wordt het vliegtuig waarmee Juvenal Habyarimana, Hutu-president van Rwanda en Cyprien Ntaryamira, Hutu-president van Burundi, bij hun terugkeer van Arusha uit de lucht geschoten werden bij het naderen van het vliegveld van Kigali. Geen overlevenden. 's Anderendaags begint de verschrikkelijke moordpartij op de Tutsi-bevolking. Wie heeft geschoten en wie heeft het bevel gegeven? Dat is de vraag waarop na 22 jaar nog steeds geen vaststaand antwoord gekomen is. Sterke vermoedens, die zijn er voldoende, maar bewezen zekerheden geen. Het gaat hier om een politieke aanslag en dit blijkt dikwijls onoplosbaar zoals bv. de aanslag op de IJzertoren in Diksmuide op 15 maart 1946. Vandaag, 70 jaar geleden, weet men nog altijd niet wie de daders waren. De kans dat de opdrachtgever van de moord op de twee Hutu-presidenten ooit zal gekend zijn, zal zeker van dezelfde orde zijn. Het blijft bij gissingen.

De familie van de verongelukte Franse bemanning van het vliegtuig heeft in 1998 klacht neergelegd. De Franse rechter, Jean Louis Bruguière, gespecialiseerd in terrorisme dossiers, kwam tot de conclusie dat Paul Kagame, de huidige Tutsi-president van Rwanda, order gaf tot het neerschieten van het vliegtuig met de twee Hutu-presidenten. De Rwandezen van hun kant reageerden door het beschuldigen van de Fransen van steun aan de Hutu die de verschrikkelijke volkerenmoord begingen. Na enkele jaren normaliserende de relaties tussen de twee landen, maar de Fransen heropenden onlangs het onderzoek omdat een nieuwe getuige opgedoken is.

Er zijn moeilijk te begrijpen dingen gebeurd. Kwade tongen beweren dat Kagame enkele weken getreuzeld heeft het land helemaal in te nemen terwijl de genocide volop bezig was. Hij zou de Tutsi die het land niet ontvlucht waren beschouwd hebben als verraders aan hun clan en die dus vermoord mochten worden. Het is bekend dat de regering van Bill Clinton bewust de 2500 VN blauwhelmen terug getrokken heeft op het moment dat de Tutsi-minderheid massaal afgeslacht werd ofschoon ze wel wisten wat er aan het gebeuren was. Waarom? Wiens idee is dat?

Het kleine Rwanda valt weer het grote Frankrijk aan met veel lef door te eisen dat enkele hoge Franse militairen zich in Kigali onderwerpen aan een onderzoek over hun optreden in de 'opération turquoise'. Men zou denken dat de muis de olifant aanvalt, maar men vergeet dat de muis over een geheim wapen beschikt: langs de andere kant van de Atlantische oceaan is er een grote broer, een hele grote trouwens, die een beschermende hand houdt boven het kleine Rwanda. Paul Kagame moet zich geen grote zorgen maken. Hij beschuldigt de Franse 'opération Turquoise' die al in Rwanda actief was in 1990 en die in 1994 van de UNO de opdracht kreeg de genocide te stoppen van medeplichtigheid. Het is uitgedraaid in juni 1994 op het oprichten van een beschermde zone in het zuid-westen van Rwanda waar de vluchtende Hutu voor het Tutsi-leger bescherming konden krijgen totdat de missie op 21 augustus 1994 ten einde liep en een 2 miljoen Hutu Congo binnen vluchtten. Wie niet rap genoeg was, werd afgemaakt. De rest achteraf.

De Franse Generaal Jean-Claude Lafourcade, die de leiding had over de Franse troepenmacht wordt beschuldigd door Kagame van steun aan en wapens te hebben gegeven aan de moordende Hutu tijdens de genocide, wat de generaal natuurlijk met klem ontkent. Hij beweert daarbij dat hij te weinig mensen had en geen verkenner durfde rond te sturen om te vermijden wat de Amerikanen beleefd hadden in Somalië met een verkenner-patrouille. Uit ervaring weten we dat de Tutsi meesters zijn in het vals beschuldigen van al wie durft hen voor de voeten te lopen. Ze doen het met zoveel lef en goed gekozen bewoordingen dat men gemakkelijk hen zou geloven. Paul Kagame geloven is wat wij in Vlaanderen noemen: *te biechten gaan bij de duivel*.

Boudewijn Eggermont

Even doorslikken...

Als gewezen koloniaal, welk gevoel hou je over na het lezen van navolgende overduidelijke tekst die woordelijk overgeschreven is uit een recente publicatie: "Geen zinnig mens die zal ontkennen dat de Afrikanen ongezellige tijden hebben beleefd. Aan de suprematie van de Europeanen en alle narigheid die er meer gepaard ging, hoeft niet te worden getwijfeld." En dan gevolgd door een kleine troost: "Maar pakweg slavernij en racisme waren en zijn geen exclusief westerse ziekte. Ook dat is historisch correct". Oef. Men denkt dan spontaan aan de kranten de Morgen of de Standaard. Mis. Het staat te lezen in 't Pallieterke van 8 december in het kader van een artikel over het zwarte-pieten-debat.

Voor de zoveelste keer worden we afgeschilderd als onmens en daarbij zijn we niet onder te brengen tussen de "zinnige" mensen want we blijven onze zagezegde wandaden ontkennen. Men kan dus enkel besluiten dat het gif dat decennialang gespoten is door de actieve linkse elite zo doorgedrongen is in de geesten van iedereen dat niet alleen links maar zelfs wie zagezegd rechts gecatalogeerd wordt er eveneens van overtuigd is. Wie tegen die overtuiging durft in te gaan wordt dadelijk afgeschilderd als racist, fascist of ergst van al: kolonialist.

't Pallieterke verwijt regelmatig de media kritiekloos, zonder nader onderzoek, allerlei informatie over te nemen als grote waarheid die niet mag in twijfel getrokken worden. Nu doet dat kritisch weekblad "voor mensen met een goed hart en een slecht karakter", net hetzelfde. Wie van al die vuilspuiters in België doet zich de moeite om al was het maar een kleine studie te maken van wat de koloniale echt gedaan en verwezenlijkt hebben in Congo voor het land en de inlanders? Als je natuurlijk met een gekleurde bril naar ons verleden kijkt, dan kan alles, maar dan ook alles verkeerd uitgelegd worden. Het volstaat zeer goed ter tale te zijn en voornamelijk te vergeten objectief te zijn. Die belasters hebben daarbij het voordeel dat de meeste van hun toehoorders met moeite weten dat het in Congo erg warm is en dat de inlanders er sterk donker gekleurd zijn. Zulke toehoorders kan je natuurlijk wijs maken wat je wil en als je het dan nog doet met voldoende animo en ongezoeten bewoordingen, spreek je ex-cathedra. Geen twijfel meer mogelijk.

En wij, na al die jaren, moeten dat blijven slikken of, beter, doorslikken. 2000 jaar geleden zei een stervende aan het kruis: "Vader, vergeef het hen want ze weten niet wat ze doen". Na 20 eeuwen is deze uitroep nog onmiskenbaar van toepassing. Als men zo ongenueanceerd en beschuldigend afgeeft op de koloniale dan mag men veronderstellen dat dit te wijten is aan drie duidelijke oorzaken: vooreerst de schandelijk overdreven beschuldigingen door de Engelsen die het verlies van de minerale rijkdommen van Katanga niet konden verkroppen temeer Stanley het hen op een schoteltje aangeboden had en ze heel Congo zo maar te pakken hadden. Dan de linkse kerk die de nagel gevonden had om op de kop van de veronderstelde kapitalisten te blijven hameren en tenslotte het zo moeiteloos overnemen van al die mensonwaardige beweringen door de media gedurende jaren. Overschrijven is toch zo gemakkelijk en is helemaal niet tijdrovend. Op school werd dat bestraft. Nadien niet meer, want iedereen doet het.

Al wie zich de moeite getroost om na het verschijnen van een belasterend artikel over Leopold II en de koloniale een recht van antwoord te sturen naar de media weet waar zijn geschrift terecht komt: in de papiermand. Er wordt zelfs niet op geantwoord want men wil geen contact met een mensensoort die die naam niet waardig is.

Wij zullen er moeten mee blijven leven totdat we onze laatste adem uitgeblazen hebben. Op erkenning van ons werk onder de tropen moeten we nooit rekenen. Dat komt niet. Zeer zelden is er een exclusieve verlichte geest die de toestand beschrijft zoals de realiteit er uit zag maar dat blijft beperkt tot een heel klein kringetje. We mogen de laatste povere jaren die ons nog resten niet laten bederven door die onrechtvaardige prietpraat. We weten wat we gedaan hebben en de grote massa Congolezen weten het ook maar de Congolese toplui horen dat niet graag zeggen omdat ze er maar niet in slagen de bevolking op hun hand te krijgen. Ons geweten is gerust, dus slapen we goed en dat is het voornaamste. Laat ze maar bazelen.

Boudewijn Eggermont

SEPTEMBER 2016: TERUG NAAR CONGO...

Mieke Duytschaever (° Bumba 8 juni 1960) is een van onze jongste Mohikaan leden. In haar familie is het Congo-verleden nog levendig aanwezig. Ze is een echte 'Dipenda-baby' en maakte onbewust de dramatische bootvlucht mee via de Congo en Ubangi stromen naar Bangui (9 tot 16 juli 1960). Haar verbazend verhaal komt uitgebreid aan bod in volgende juni-nummer van ons Mohikaan blad.

Het stond al langer op onze 'bucket list': onze kinderen en aanhang kennis laten maken met het land waar hun grootvader Benedikt Duytschaever, vanaf 1960 moedig en liefdevol bijgestaan door hun grootmoeder Godelieve Van Houdt, tussen 1955 en 1961 het beste van zichzelf gaf voor de ontwikkeling van Congo en zijn bewoners en waar hun moeder (ik dus) geboren werd in 1960, nog net voor de onafhankelijkheid. Na een eerdere reis in 2012 naar de Evenaarsprovincie met een groepje nazaten van kolonialen, kiezen we nu voor het in koloniale tijden ooit zo gewaardeerde Zuid-Kivu met zijn beroemde Virunga park (intussen gepromoveerd tot UNESCO werelderfgoed), zijn met uitsterven bedreigde berggorilla's en actieve vulkaan, zijn aangename klimaat, zijn opkomende toerisme met bijbehorende (top) accommodatie... Het nieuwe Congo? We proberen even de burgeroorlogen, de rebellen, de vele slachtoffers, te vergeten. In de hoop dat wij als toeristen een (weliswaar klein) verschil kunnen maken voor de Congolezen die ons tijdens de reis zullen gidsen en begeleiden, voeden en rondrijden.

De reis begint in Brussel, we vliegen zo'n 9 uur, maken een tussenstop in Addis Ababa, oefenen daar alvast 6 uur lang ons geduld (dat we denken hard nodig te zullen hebben in Congo) en vliegen dan door naar Goma, nog eens 3 uur. En vanaf dan valt er heel veel te vertellen, maar ik moet me beperken tot de twee A4'tjes die ik van oppermohikaan Bob heb gekregen! Dus hierbij enkele foto's en verhaaltjes...

Die eerste avond belanden we in het tentenkamp Bukima, vlakbij de ingang van het oudste natuurpark ter wereld, het jullie wel bekende Nationaal Albert park, nu Parc national des Virunga. We wachtten niet tot de volgende dag om dieren te gaan spotten, maar vragen de nachtwaker van dienst, een sympathieke oudere man met geschouderd geweer, gescheurd t-shirt en veel goede wil (en de belofte van een lekkere frisse pint achteraf) om ons te begeleiden bij een nachtelijke safaritocht. Spontane lachsalvo's en immens plezier bij al het aanwezige personeel, wanneer blijkt dat wij, 8 jonge en minder jonge mzungu's, enkel gewapend met kop- en zaklampen en braafjes in een rijtje achter onze gids aanlopend, vooral oog blijken te hebben voor spinnen, amfibieën en godbetert... insecten! En zij die dachten al die rare blanke fratsen wel zo langzamerhand te kennen!

De volgende ochtend is het dan tijd voor het grotere werk. Nog in het kamp zien we voor de eerste keer in ons leven een kameleon in het wild, dus iedereen wild enthousiast om hem te bewonderen, zodat het diertje in de meeste kleuren van de regenboog bloost en zich discreet terug trekt in de bosjes. Heel verfrissend om deze *Trioceros johnstoni* met de opvallende drievoudige hoorn eens niet op een Antwerpse beurs in plastic doosjes te zien, maar in zijn echte habitat in het Albertine rift in hartje Afrika!

En dan is het tijd voor een bezoek aan de wereldberoemde en op de IUCN-lijst met dikke rode stift gemarkeerde berggorilla's... Onze namen worden één voor één afgeroepen zoals de aanwezigheidslijst op school vroeger, er moet gehandtekend worden in een groot geruit schrift, op het juiste plaatsje graag. De Congolezen houden van netjes aangemelde bezoekers, hebben we op onze vorige reis al gemerkt, maar digitale middelen ontbreken, dus dan maar op de oude (koloniale?) manier. Er wordt ook een uitgebreide uitleg in het Frans gegeven (de Engelse tolk doet onze wenkbrauwen fronsen, het Frans uit de koloniale tijd gaat de Congolezen duidelijk nog veel beter af, hoewel het Engels ondertussen een schoolvak is) over de gorilla's en de do's en don'ts in hun nabijheid. Rustig blijven, mondmaskertje opzetten (om besmettingen in de twee richtingen te voorkomen), steeds minimaal 8 meter afstand bewaren, de Silverback niet in de ogen kijken en wanneer hij te dichtbij komt, nederig het hoofd buigen. Uiteindelijk, na enkele uren lopen door het dichte oerwoud (de trackers lopen voorop met machetes, achteraan volgt een met kalasjnikov gewapende parkwachter) blijken we veel dichterbij de gorilla's te staan dan verwacht, tot op enkele luttele metertjes. Humba, de silverback van de negenkoppige gorillafamilie die we bezoeken, negeert ons volkomen, tot hij na een uurtje ofzo opeens besluit dat de familiestiernaafgelopen is en ons rakelings met zijn 200 kilo's voorbij loopt. Hij stevent af op een jonge Brit in onze groep. De rangers trekken ons snel achteruit, maar Humba loopt imposant en onverstoorbaar verder, zijn 6 vrouwen en 2 ravottende kleuters in zijn kielzog. Hij heeft zijn punt gemaakt: hij is en blijft hier de baas!

'Butterfly ranger': met *Hyalites esebria* op zijn AK-47 en uniform

De rangers verdienen onze bewondering. Gewone mensen die het park en zijn bewoners, mens en dier (zelfs onnozele toeristen), zonder aarzelen verdedigen tegen stropers, rebellen, illegale houtkap en smokkelaars van goud en coltan, en er desnoods hun leven voor willen geven. Nog in maart van dit jaar werden er twee rangers geëxecuteerd door de Mai mai, wat het aantal gedode rangers op 150 brengt. Het is aan de sterrenstatus en de innemende persoonlijkheid van hun beroemde baas Prins de Merode te danken dat er genoeg donaties binnen stromen waarmee hij de Congolese parkwachters een fatsoenlijk inkomen en omkadering kan bezorgen, waardoor zij deze soms dodelijke job willen en kunnen doen. Niet alleen sterren als Leonardo di Caprio dragen hun steentje bij, zoals we ondertussen weten na de reeks Flying doctors. Onze Brugse reisorganisatie vertelde ons zopas nog over een koppel bejaarde, kinderloze Belgen die prins de Merode wilden opzoeken om hem persoonlijk hun erfenis te overhandigen. De niet geïdentificeerde mannen die in april 2014 de Merode neerschoten, wisten heel goed wat ze deden: als hij verdwijnt, wordt Virunga weer speelterrein voor al wie alleen maar het eigen profijt ziet en daarbij niets of niemand ontziet. De Merode deed méér dan sponsors aantrekken en het park beheren. Hij gaf vele Congolezen en hun families weer een beetje hoop. Hoop op een beter leven en een waardig bestaan. De rangers kwamen bij ons over als zeer gemotiveerd, overtuigd van hun waardevolle taak en volkomen toegewijd aan hun baas en het park (inclusief dieren en mensen) dat zij moeten beschermen. Een sprankeltje licht in het duistere hart van Oost-Congo. En heel even maar, voelden we ons bondgenoten van de Merode in zijn bewonderenswaardige strijd. We hebben hem niet de hand geschud, gingen niet met hem op de foto, zoals sommigen hadden gehoopt. Maar we hebben hem wel ontmoet: in zijn rangers, zijn park, zijn dieren, zijn werk.

-8-

Fernand HESSEL is hoofdredacteur en drijvende kracht van het prachtige ledenblad van de asbl MEMOIRES du CONGO. Hij heeft de ambitie alle wegwijzende franstalige 'amicales' nieuw leven in te blazen door hun nieuwsbrieven gezamenlijk en hoogkwalitatief onder te brengen in zijn MdC-blad.

Le cercle des anciens de Flandre orientale

A l'initiative de Gisèle De Weireld, une ancienne de Kalemie, déjà active dans AKIMA, les anciens de la Flandre orientale tiennent leurs assises annuelles, au domaine Begonia à De Pinte, près de Gand.

Le cercle a pour nom "Reünie Congo-Zaïrevrienden". Le nom a le mérite de faire preuve de mémoire, rappelant à la fois le Congo et le Zaïre et supprimant toute forme de barrière entre les deux groupes qui ont tendance à se former. Cette mémoire est encore partagée, bon an mal an, par une bonne centaine de membres.

PAR FERNAND HESSEL

Le 27 août 2016 la fête battait son plein, et c'était un plaisir pour ceux venus du sud de retrouver ceux du nord. Là comme au Mohikaan à Ostende se tient une table des francophones. Les vacances touchent à leur fin, même pour les membres des cercles d'anciens du Congo, théoriquement en vacances pour la vie. La Flandre orientale tient à poursuivre la saga africaine, fût-ce modestement.

Malgré l'âge moyen tout à fait respectable de la plupart des convives, ou peut-être grâce à celui-ci, les échanges autour de chaque table et entre les tables battaient leur plein. Bob Van Hee, venu d'Ostende en fin connaisseur et en rassembleur invétéré, était de la partie.

Peu de Congolais de souche cependant, comme partout ailleurs; ils ont leurs propres habitudes et traditions. Ils aiment bien leurs oncles certes, mais ne sont jamais devenus de grands partisans des fêtes de famille. Cela dit, la qualité remplaça la quantité puisque la propre fille du premier président Kasa-Vubu était de la partie avec son mari, comme souvent dans nos rencontres et toujours dans le même esprit d'amitié entre colonisés et colonisateurs d'antan.

Et à chaque fois la même leçon s'impose, réconfortante et porteuse de regrets à la fois : l'histoire des relations belgo-congolaises aurait pu évoluer tout autrement après soixante ! Hélas la politique s'empara sans délai de l'opportunité qu'elle chérit, celle de créer le désordre. Sans oublier la sympathique épouse de l'ami Hoste. Ce qui mérite d'être relevé en sus, c'est le grand courage de Gisèle de réunir pour un jour des personnes devenues plus casinières qu'aventurières.

La composante culturelle, comme à Ostende, fut choyée : Pierre Van Bost dédicaca son Héritage des Banoko (482 pages) - s'il veut concurrencer David Van Reybrouck, il est certain qu'il doit se lever tôt, tant la vérité est généralement éloignée de l'interprétation qu'on en fait - et enfin, stratégie peu courante en ces temps où tout se paye, le Père scheutiste Marcel Van Meirhaeghe distribua pas moins de 55 exemplaire de l'album Zaïre, terre de tous les trésors (190 pages de photos et textes) du Frère Cornet, avec un appel du pied pour le cofinancement de ses projets à Kinshasa, au bénéfice des enfants handicapés.

Les spécialistes de la pub devraient en prendre de la graine. La Fondation du Père à soutenir a pour nom Balamu, compte BE16 4392 1873 3174 mvanmeirhaeghe@gmail.com. Si le politiquement correct éreinte nos cercles par sa campagne maladive contre Léopold II, les anciens du Congo sont encore bien vivants et se portent toujours bien.

En conclusion, grâce à l'initiative des plus créatifs d'entre eux-là, un bon moment de consolidation d'une amitié qui a pris racine au Congo. ■

Fernand HESSEL is de opvallende, imposante figuur alom aanwezig op AL onze reünies. Hij is ook steunend erelid. Geboren in het W-VL Wijtschade maar wonende als echte Ardennees in het verre Jalhay. Hij is onze stem bij onze franstalige koloniale 'amicales' in Brussel en Wallonië!

Comme à Ostende

La saison d'été ne connaît que peu de manifestations. Elle offre une bonne occasion d'ouvrir les colonnes des revues partenaires à ce qui se passe en dehors de leur sphère d'influence. Il est toujours utile de comparer et de glaner ici et là quelque bonne idée en matière de gestion d'une association. En définitive tous les anciens du Congo, du Rwanda et du Burundi, ont vécu la même aventure, tissé des liens identiques et nourrissent pour le plus grand nombre la même nostalgie.

PAR FERNAND HESSEL

Il est des cercles qui comme une peau de chagrin voient leur effectif diminuer avec les années par la mort de ses membres, comme à Liège par exemple, il en est d'autres qui par une politique de regroupement retrouvent leur équilibre, comme à Ostende, mais pour tous la fin apparaît comme inéluctable, faute de survivants de la colonisation. Rares ont été les cercles qui ont réussi à associer à leurs manifestations les descendants de leurs membres, qu'ils soient de première ou de deuxième génération. Peu se sont ouverts aux Africains eux-mêmes, l'apartheid qui avait cours dans la colonie s'étant en quelque sorte perpétué en métropole, à quelques louables exceptions près.

À Ostende, le cercle qui n'a que dix ans, réussit à faire le plein. La moambe de la Bonana 2017, quelque peu anticipée au 23 octobre 2016, a drainé 160 convives, plus qu'à la première moambe du cercle. Mais, il ne faut pas se leurrer, les hôtes de

Groeneveld n'étaient pas tous Ostendais. Bien au contraire, le fondateur du bien nommé Mohikaan d'Ostende, Bob Van Hee, doué d'un talent de rassembleur hors du commun et particulièrement habile à s'entourer de bonnes volontés, telle celle de sa femme Lieve et de son rédacteur Boudewijn Eggermont, a eu la bonne idée de ratisser le plus large possible. Si les convives viennent majoritairement de Flandre occidentale et dans une moindre mesure de Flandre orientale, il y a aussi des Anversois, des Limbourgeois, des Brabançons et mêmes des Ardenneais. Et à cela s'ajoute que d'entrée de jeu le cercle a recruté parmi les religieuses et les religieux qui ont fait carrière sur le terrain africain. Cela dit, là aussi la nécrologie prend un caractère lancinant. Tout cela n'empêche pas la fête d'être belle et les retrouvailles passionnantes, sans oublier la moambe, même si celle-ci n'a jamais et nulle part la saveur qu'elle avait là-bas. Chaque nouvelle manifestation apporte de nouveaux membres, signe le plus visible de la dynamique du cercle ostendais. Les photos parlent d'elles-mêmes. La presse aussi était là pour faire un reportage sur le dernier opus de Bob Van Hee consacré aux femmes coloniales, opus qu'il tient fièrement à la main, à côté de sa femme (légèrement dans l'ombre du mari) et de toutes les autres qui y figurent. ■

PILGRIMSTOCHT IN SEPTEMBER 1996 VAN PORTO NAAR SANTIAGO DE COMPOSTELA DOOR TWEE BELGISCHE VROUWEN.

Vol energie en enthousiasme vatten wij begin september onze geplande pelgrimstocht Porto-Santiago aan. We hadden deze periode van het jaar uitgekozen omdat we dachten dat de weersomstandigheden dan wel het gunstigst waren. Het Noorden van Portugal en Galicië waren dan ook niet meer zo heet als in volle zomer en we dachten ook minder bloot te staan aan onweersbuien dan later op het jaar; want Galicië is gekend voor zijn groot aantal regendagen. Dus ... op hoop van zegen.

Voorzien van een geloofsbrief, fotocopiën van itinerario nr.1 uit het zeer aantrekkelijk en recent boek "Caminhos portugueses de peregrinação" (te zwaar om mee te nemen in de rugzak), en een gedetailleerde kaart van het gedeelte Porto-Barcelos-Valença stapten we op met de tent.

We dachten dus de tent te kunnen gebruiken bij particulieren in de tuin, bij een of andere boerderij, of een plaatsje te treffen via de plaatselijke pastoor ... Illusie. De onveilige tijden zorgden voor zoveel onzekerheid bij de bevolking, dat niemand ook maar iets durfde riskeren en dit voor zichzelf maar ook voor ons. De T.V. gaf elke dag commentaar over de kinderraft en moord in België; aanvallen op verschillende scholen in Portugal; gevaarlijke gezochte bandieten in Spanje (E.T.A.) met grote posters overal bekendgemaakt en betrokken bij de recent mislukte aanslag op 25 juli; en daarbovenop de druggebruikers. Nu ja, onderweg leer je dat voor alles een oplossing is.

In Porto stapten we van de bus en werden daar voor het eerst geconfronteerd met het stappen met een rugzak! Hm., dat viel minder mee dan we gedacht hadden. We zeiden niets, want we wisten dat de drie eerste dagen de lastigste waren. We deden onze eerste klim naar de Sé (cathedraal) zoals aangegeven en wilden daar onze eerste stempel op de geloofsbrief halen. Enkel één kapel was open: het te bezichtigen gedeelte kregen we niet te zien, en voor een stempel werden we verstuurd naar het bisschoppelijk paleis op de zelfde plaats. Daar werd de deur met een kier geopend; vertelden ze ons dat ze geen stempel hadden (!) en we maar om het even welke kerk moesten aandoen. Pff. dat begon dus niet te best. Verder volgden we de aangeduide weg, helaas door de rosse buurt rond de cathedraal. Waarschijnlijk is dat normaal gezien zeer pittoresk; maar momenteel waren daar overal werken aan de gang (nieuwe rioleringen of zo) zodat we over heel wat houten planken moesten klauteren die zeer wankel overal verspreid lagen. 't Was wel een heel arme, arme buurt die helemaal op zijn kop stond door de werken.

Op weg naar de "Campo dos mortiros" kwamen we voorbij de Igreja "Torre dos Clérigos": een mooie door de Portuenses geliefde kerk, en daar hielden we halt om voor de derde maal een stempel op onze geloofsbrief te vragen. Aan de inkom zaten drie kinderen die het bezoek van toeristen aan de toren regelden. Na twintig minuten uitleggen en palberen werd er een jonge pastoor bijgehaald die vriendelijk en heel

In september 1996 woonden onze leden Lucienne Vyncke en Paula Maertens in Portugal. Beide West-Vlaamse jeugdvriendinnen hadden een lange, bewogen, ja zelfs een tragische post-koloniale loopbaan achter zich. Lucienne als weduwe van de in 1964 door 'Simba's' vermoorde echtgenoot Paul De Vos-terwijl Paula van 1955 tot 1977, haar man André Claeys, gezondheids -agent steeds gevolgd had, besloten ze samen een voettocht te ondernemen naar Santiago de Compostella! Als echte 'Camino Peregrinos' vertrokken ze zonder budget en...met een tent. Lucienne hield een dagboek bij dat ze in een pittig en boeiend verhaal verwoordde. Lees hierboven 2 proefbladzijden en oordeel zelf of we nog verder gaan met de 16 volgende bladzijden.

weillend onze geloofsbrief voor het eerst afstempelde. Dat was dan toch het eerste teken van onze pelgrimstocht. We volgden verder de in het boek uitgestippelde weg en kwamen zonder moeite in de rua do Cedofeita ... met gesloten kerken... en kwamen zo via de rua Monte dos Burgos langs de camping en geraakten zonder moeilijkheden in de voorsteden van Porto.

Rond Fátima de léguas begonnen we de eerste tekenen van het vallen van de avond te bemerken. We gingen eens kijken in de kerk, bij de pastoor die niet thuis was, en daarna in het parochiaal centrum-waar we buitengeborsteld werden- of we ergens de tent konden neerzetten. Plots werden we daar omringd door een zwerm zigeunerkinderen blootsvoets en niet van het netst, die ons maar niet loslieten. We maakten ons daar maar vlug uit de voeten en kwamen in de volgende parochie aan. We zagen er een oud kerkje "Santiago de Custóias". Alles was piddicht en geen enkel Hostal te bespeuren. Er stond wel een prachtige herenhuis: "a casa de San Thiago"; omringd door een prachtig zeer verleidelijk grasveld met tuin errand. Dit werd enkel nog voor feesten gebruikt.

Moe er ons afvragend waar wij onze tent konden opslaan trokken we naar een cafeetje met restaurant daar vlakbij. De baas vroeg ons wat we zochten. Nat van 't zweet en dorstig, vertelden we wat we zo dikwijls en zonder succes zouden verhalen - dat we een plaatsje zochten om onze tent op te slaan ... We hadden al gezien dat achter het café een braakliggend stuk grond lag. Intussen begon het te schemeren en we moesten een oplossing vinden. We zagen de baas zo denken. De baas was zelf in Angola geweest, had onveiligheid en moeilijke tijden gekend en zou voor een veilige plaats zorgen "seguro". Die tent vond bij zomaar niets en daarbij behoorde dat terrein achter het café hem niet toe. Het duurde een hele tijd, met veel weg en weer gekelefoeneer, en we zagen het bijna niet meer zitten. We dronken een pintje om de dorst te lessen en ons te troosten en plots had de baas het gevonden. Wilden we soms in zijn café niet slapen. Hij had een reserve vol lege bierkisten en zou die leeg maken. We moesten maar komen kijken en verklaarden ons onmiddellijk akkoord. We waren opgetogen, want er was ook een "casa de banho" in de omstreken. 's Morgens zou zijn vader het café terug komen openen om ons te laten vertrekken.

Gezien er een restaurant aan het café was konden we daar avondmalen. Het smaakte ons bijzonder. We vonden wel dat de baas bijzonder druk was, en vroegen ons af wat er aan de hand was. Al de lege kisten had hij uit de reserve laten verwijderen en was nu zelf bezig met bleekwater heel dat kot op te kuisen. We moesten het even gaan bekeuren. Niet te geloven wat die mens allemaal gedaan had. Plots verscheen in het restaurant nu, het bleef daar niet bij. Plots verscheen in het restaurant een knap jong meisje (de dochter van de baas die in haar derde jaar psychologie zat aan de Universiteit van Porto); blijkbaar had de baas zijn dochter laten komen ter bekeuring. Nog geen kwart uur nadien werd ons meegedeeld dat we niet in het café maar in zijn eigen appartement zouden slapen. Daarna verdween de baas terug voor een uur om zijn appartement in orde te maken!

ITURI PLINEN JACHE KINDE 1STE TERM.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Den 4 T van Iruwa was zeker door de TAM-TAM verwittigt dat or een blanke aan de K I F U K bankkwa want ik werd reeds op- gewacht,, en naar Iruwa gebracht,, don A T had reeds order gegeven! Platon brengt den blanke naar de GITE,, en dank er aan,, Morgen om 11 uur op 't report van de C d D!!!!

Het besla,, cest vous Nobels?? Ouli,, attender ici le Commissary de District vous appellera,, onnelle oogenblikken later,, vuller entrer le C d D vous attend,, met een hand druk Hon- jour Nobels en hoe is de reiz gegaan?? Een last gehad? (A) Heen dank U,, voisl Mr l' A T ne comprend pas le flamant, il vous alde- ra, et vous transmetra el necessaire ce que vous auroz besoin!!!! au travail et il y en a trop,, dunque als er iets niet gaat ik ben uw chef! Dank U ik zal men best doen.

Ik ga terrug langs die bureau, waar dien typ zit,, secretaire?? Ik heb natuurlijk geen "plak" op mijn kasque, dus word ik wel als oer goort derde klas passagier aanzien,, maar dat zijn zaken! Terrug naar huis langs den bureau van de chef de poste,, NOBELS?? Jawel van waar zyt ge? Antwerpen! Kom gaat mede naar den atellier maakt kennis met de charpentier,, Salut Jef hier Nobels de nieuwe- nu kunt ge uw atellier over geven by is fin torn en vertrekt overmor- gen!! en dat was ook zoo.

Appel om 6 uur: Salu Jef,, en den appel?? dat doet de chef d' atellier! en zegd daar naar niets tegen of ge krygt l' A S T op 't secretariaat!!!!,, Waarom?? Ik ben kontent dat ik hier weg- ben ge zult wel ondervinden,, Overname van hangar met 12 man de hont hangar met rezerve,, by de terrug komt gaan wy voorby een huis,, hier woonde de Kommandant van 't batalion!! en ik hoor: Dag Jofke!! Dag Madam JOSSE,, dat is myne romplasant,, NOBELS V'la- ming,, Ja,, Van waar,, Antwerpen,, Wy ook myne man van de Natio- nale straat!! Ik van de Brusselse straat naar ik was op 't school in de scheide straat, myne man ook!! en komt straks kennis maken met myne JOS,, niet vergeeten hé! dat alleen deed my die gratte- papier vergeeten! en zoo maakte ik kennis met den dokter, een Griek een agent sanitaire, frans sprekend F E R R Y ne echte maal van MARCHE fame kerel, heb ik veel van gelseerd, maakte bruggeonh zelf gekapte molton steen,, nen echte steen kapper!!!!

(1)...Goede vraag want op de Congooot had hij een Substituut serieus in elkaar geslagen en Jef vloog in Katadi 'in de bar...

hoe het ging?? en daar vernam ik dat Jofke een klein ventje was die eens door die kapita was opzy geduwend!! om niet te zeggen een klats gekregen had, en er was door de "substituut" een 5 / 4 datus een grand d'agel van Luxemburg die de zaak had vergeeten,, en een vriend was van dien playboy van 't sekretariaat waar die kapita als een blaffe ontfaangen was!! (niet vergeeten dat was in 1925!!) en ik weet nu nog niet wie WIZ was zeker was het 't waren,, P,, D!

Het was hier iets gans anders dan in STAN, en ik moet maar dir- rekt gaan zorgen dat ik den baas over myn jongens bleef, dus heel eenvoudag begon ik den de volgende dag met: Kapita neem nog een pa- jongens en haal twee schoon planken uit den hangar,, terrug in den atellier neem ik een moter,, pak op my zelfer de maat,, doe vier planken van 2 meter af zagen,, 4 jongens beginnen deze te schaven dan op breete zegen opkuisen en ik nagel die allen samen en heb een schoone "DOODKISTE" Ik leg my daar even in ontzien of ik gemakke- lyk lig,, dat gaat en zat ze dan recht op myn schryf tafel!!!!

De volgende dag het zelfde order Kapita 4 man twee planken,, en dan neem ik de maat op de Kapita,, 1,85 lang 40 breed van 30 naar 40 hoog tweekopstukken,, alles ongeschaart doe ik deze stukken on- der de werk bank van de kapita leggen!!!! U begrijpt dat die jongens wel wilde wetenwat er gebeurde,, en dan heb ik dat zoo uylgeleed! Wel mynnaam is PWANE PWA en niet Mungu JEFKE en naar de kapita wysend zeg ik,, en als gy of wie ook oolt zelf uw hand durft op te heffen ligt ge 10 minuten later in die kist onderwe bank!!!! en et waren er zelf die zegden,, meurtl, n'agel Mungu!!!!!!

Ik kreeg eens bezoek van de Cde D. die zegde: zorg er voor dat o- onkelle nanne hebt die goed werken met U want blinde kort heb ik een n- nieuwe charpentier dan kunt gy naar de BOERN hun wagons gaen op lapp- pen, en die niet goed zijn zot ge bulten en neem ander volk aan!!!

Even terrug naar STAN, Kort na myn aankomst daar, gntfing ik een i 5 tal stukken hout van Ituri waar ik het noodige soort dat ik zoo kunnen gebruiken in de wagemakery!! Myne leuwe en opgemakte za- ten, werden terrug gezonden, en by myn aankomst was er al een deel ter plaatsom te werken! de C. de D. had er voor gezorgt.

Er wren drie maanden verlopen en ik gaf de schryfweskerij over aan den nieuwen timarman. I en ik kon naar de boeren "hun gery te bereste- len dat kaptot was,, een boere wagen,, een span van 16 osseneen boeren kerel, myn uitrusting geladenen twee dagen later was ik by den boer,, Mr K O B E S I E!!!! dat was zoonat de hoofd van die groep alle Protestanten waar by zoonat dienst als DOMINE deed!!!!

Deze bo eren waren deutyds uit geweken daar zy niet onder engelse juk wilde leven zy waren door gedroegen tot in Duits-oost-Afrika om dan in den odtieg 14- 18 weesow te vluchten naar Belgis Kongol

Dit is een steekproef: publiceren of niet? Ik ontmoette Marcel Nobels in 2004 op zijn hooftje op de Kalimthoutse heide. Hij gaf me zijn brieven, dagboeken en 16 mm. films die nu ergens begraven liggen in de kelders van het KIMA van Tervuren.
Twaalf bladzijden heb ik gered van de vergeetheid! Interessant genoeg voor verdere publicatie???

Ben Antwerpse dokwerker-wagenmaker en... Ossewagens in de Ituri!

OVERSTEEKEND EN LOSLOPEND WILD

In de République Démocratique du Congo. Gewezen Belgisch Kongo

door Jaak DeMeester

Het verbaast mij steeds te zien op TV, of te vernemen uit verhalen van toeristen die sommige delen van Afrika bezocht hebben, hoeveel wild er overal rondloopt, zwemt of kruipt in dit werelddeel.

Ik betwist niet dat die personen en cineasten de dieren waarover ze vertellen gezien en gefotografeerd hebben, maar het beeld dat ze –misschien onbedoeld- laten ontstaan in de geest van hun kijkers of lezers is: “*waar men gaat langs Afrikaanse wegen, komt men leeuw en olifant tegen*”. Wat ze meestal bezocht en doorkruist hebben is een wildpark of reservaat. Daarin leven de dieren in betrekkelijke veiligheid, want beschermd of bewaakt door gewapende rangers. Men kan dit soort park dan ook beschouwen als niets anders dan een zeer ruime zoo of dierentuin. Voor sommige diersoorten wordt zelfs voedsel verspreid doorheen het park. Ter instandhouding van diersoorten is deze voorziening dus een prima maatregel.

Maar het woord *wild* is dan ook relatief, en mijn twaalfjarige ervaring noopt mij toch even te nuanceren. In de République Démocratique du Congo leven zeer veel soorten schepselen. Het grootste deel van mijn Congolese tijd heb ik doorgebracht in savannegebied, en gedurende een kortere periode in een stuk oerwoud. En hoewel ik geen jager was, noch ben, had ik wel interesse voor wat leefde in de regio waar ik verbleef. De herinneringen van andere personen zullen misschien enigszins afwijken van die ik hier neerpen, wat logisch is gezien de uitgestrektheid van dat land, en zijn vele landschappen. Mijn verhaal beperkt zich uitsluitend tot de streken waar ik verbleef, en mijn ervaring aldaar.

De realiteit is dat wilde dieren zich zo ver mogelijk van de mens ophouden.

Levende olifanten heb ik nooit gezien, maar ze waren er wel want hun geluiden dragen ver. De dorpelingen wilden mij best dichtbij een troep bosolifanten begeleiden, maar ik kon hun voorwaarde niet aanvaarden. Ze wilden dit alleen doen als ik hun een vergunning gaf tot het afschieten van één olifant. Daar was ik niet bevoegd voor, en ben principieel tegenstander van uitsluitend voor het jachtplezier wild afschieten. Slechts één enkele keer heb ik een illegaal afgeschoten dikhuid gezien. Een volwassen mannetje met twee meter lange slagstanden. De dader was voor zijn stamgenoten uiteraard een held maar: *Lex, dura lex*! Twee maand gevangenisstraf was ook zijn lot.

Leeuwen heb ik evenmin levend gezien hoewel mijn planton en boy mij op een dag, vroeg in de morgen de sporen toonden van een dier dat de vorige nacht langs mijn brousseverblijf voorbij gekomen was.

Neushoorns waren er in die streek niet, maar heel veel nijlpaarden in kuddes van tientallen exemplaren, die overdag in de rivier Kasai verbleven, en 's nachts aan land gingen fourageren. Daarbij hadden ze geen respect voor de groenten-tuinen of plantages van de dorpelingen. Eén of meerdere hippos die zich te goed doen aan gewassen richten ongelooflijk veel schade aan rond de plaats waar ze dineren. Hun luidkeels geknor was ook van zeer ver te horen, speciaal als ze zich baadden in de rivier.

Krokodillen zwommen er ook in die rivier maar het gezelschap van mensen stelden ze niet op prijs en zodra ze ons opmerkten verdwenen ze onder water of in het struikgewas op de oevers. Gevaarlijk zijn ze wel. Ik heb inlandse vissers gezien met littekens van bijtewonden zowel van hippos als van krokos.

Een dier dat wij regelmatig zagen was de jakhals. De jacht erop was vrij (zoals die op alle roofdieren) en de zwarten doodden ze dan ook regelmatig. Jakhalzen zijn vleeseters, en zijn verzot op de kippen, eenden, lammeren etc. van de dorpelingen die dit niet op prijs stellen en jacht op het dier maken.

Een voorval dat mijn vrouw noch ik zal vergeten! Mijn vrouw was binnen in de gîte d'étape (onze veldhut) bezig met huishoudelijke zaken, toen plots een doodsbange jakhals binnenliep en zich op een paar meter van mijn vrouw boven op onze reiskoffers probeerde te verbergen. Hij werd namelijk achtervolgd door een groepje jagers uit het nabije dorp en nam zijn toevlucht in onze hut, de eerste

duistere ruimte die hem veilig toescheen. Uiteraard paniek bij ons twee. Mijn vrouw was binnen in het verblijf en durfde nauwelijks te bewegen, en ikzelf was buiten bezig met één of andere activiteit. Ik beschikte op dat ogenblik zowel over een pistool als over een Sten-mitrailleur, maar die zaten alle twee opgeborgen in één van de koffers waarboven de jakhals zich veilig voelde. Uiteindelijk is één van de inlandse jagers met pijl en boog het gebouwtje binnengegaan en heeft met één goedgerichte pijl het dier afgemaakt. Jakhalzen vallen normaal mensen niet aan, maar je weet maar nooit wat er gebeurt in geval van paniek bij het dier.

Gelukkig is mijn vrouw niet gekwetst geworden. Maar zij heeft er wel een fameuze schrik aan overgehouden.

Ik wil er wel aan toevoegen dat ik persoonlijk een jakhals een zeer mooi dier vind, met glinsterende zilveren manen. Maar dan liefst op een iets grotere afstand dan tijdens dit voorval.

Een soort dieren dat wel vrij veelvuldig aanwezig was : de antilopen en gazellen die we zeer regelmatig maar meestal in de verte in de savanne konden zien in kleine groepjes. Er waren vele soorten, sommigen in grotere aantallen dan anderen. Antilopenvlees stond regelmatig op ons menu. De jagers uit de dorpen kwamen hele kadavers of delen ervan verkopen en zo hebben wij dikwijls gazellenvlees gegeten. Erg lekker en puur natuur. De grootste delicatess was de *kabeluku*, een bosantilope niet veel groter dan een flink konijn, maar met een heel fijne smaak. Zeer zeldzaam bovendien. Ook wilde varkens leefden er in behoorlijke aantallen,

Slangen waren er ook veel en in velerlei vormen en kleuren, van heel klein tot sterke reuzen van vier à vijf meter. Ook waren er erg giftige adders. Maar zelfs de slangachtigen zochten het gezelschap van mensen niet op, en lieten je met rust als ze zich niet bedreigd voelden.

Een kleine anekdote nochtans. Op een vroege morgen kwam onze keukenboy vertellen dat ze in ons primitief keukentje naast het smeulende houtvuur een python (een wurgslang) aangetroffen hadden en hem met hakmessen gedood hadden. Daar was het hele personeel zeer fier over. Helaas hadden ze de iets meer dan vier meter lange huid zo erg doorkerfd dat ze geen enkele waarde meer had. Spijtig want een dergelijke huid is zeer mooi en decoratief.

Ooit hebben wij ook eens een kleine slang gevonden die zich verborgen hield in de opgerolde matras van één van de veldbedden. En bij een andere gelegenheid nog ééntje in het handschoenkastje van onze bestelwagen. Geen van beiden giftig. Die hebben we ook opnieuw de savanne ingestuurd. Zowel blanken als zwarten hadden echt wel een terechte schrik van slangen omdat de meeste mensen onzeker waren over mogelijke giftigheid ervan. Een paar keer heb ik wel een dergelijk dier (een zwarte adder) gezien dat meestal snel de vlucht nam als het niet door de zwarten gedood werd.

Tot mijn grote verbazing kwamen de dorpelingen eens opdagen met een dier dat ik vroeger nooit levend of dood gezien had, en waarvan ik niet wist dat het in Afrika zijn woongebied had.. Het was een soort pangolin of miereneter.

Een slank dier met schubben over het hele lijf. Spijtig genoeg hadden ze het gedood, hoewel het dier totaal onschuldig is en zeer zeldzaam,, en het vlees niet of nauwelijks eetbaar is. Hun voedsel is in hoofdzaak mieren en termieten waarvan ze de woonheuvels(termitières) met hun lange sterke klauwen openbreken.

De dorpelingen zijn er bang van, en dichtten het dier allerlei kwade eigenschappen toe. Bijgeloof is troef, zeker in Afrika.

vervolg en slot - Mohikaan april

" A THING OF BEAUTY IS A JOY FOR EVER "

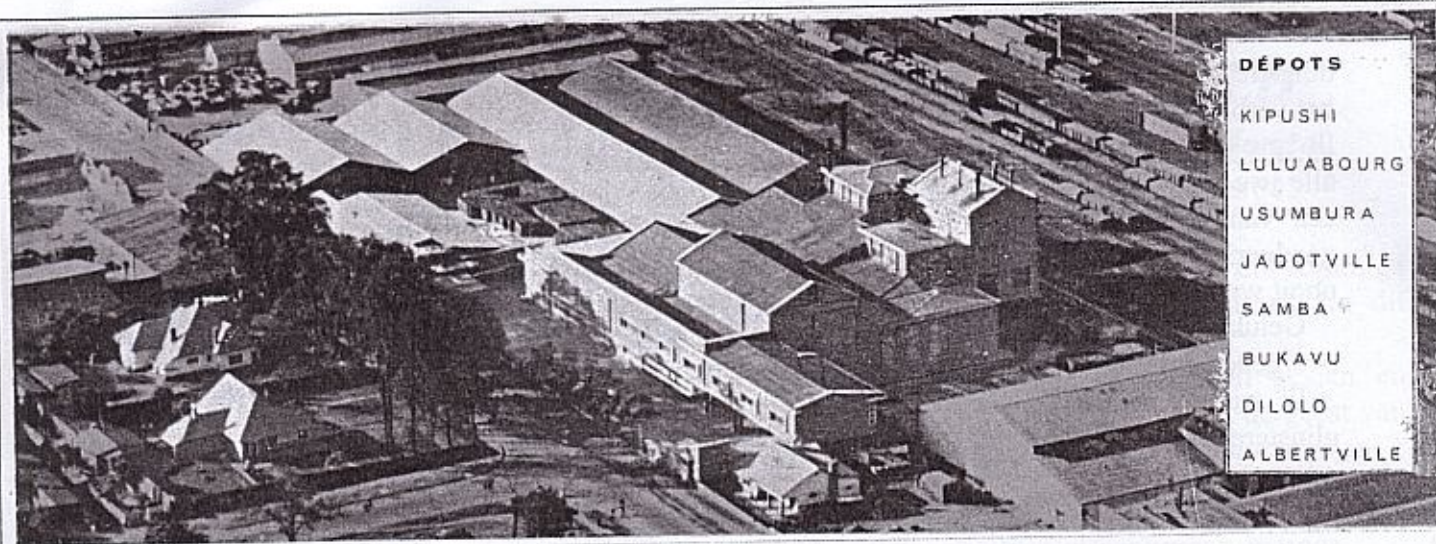
Hier heb ik het over mijn mooie mineralen en edelstenen collectie. Toen ik in 1964 me opgesloten voelde in de maffe kantoren van de Union Minière later Gecamines, zocht ik een beetje vrijheid en avontuur als " caillouteux " in de verlaten openluchtmijnen van Katanga, geholpen door de USA militairen met hun jeeps.

Bij mijn definitief vertrek in 1975 heb ik ruim 800kg, malachiet, uranium, borniet, calciteriet enz. begraven daar ginds in mijn tuin.

Nu wordt het tijd mijn " hobby " in schoonheid te beeindigen! Mijn collecties zijn te koop en na overeenkomst, mag de koopsom gestort worden aan een goed doel, liefs in Congo, met attest.

Wie kleinkinderen heeft die geologie, geografie of aanverwante vakken studeren, zullen er bij mede-studenten en professoren sukses mee hebben.

BOB VANHEE

CONGO- HERINNERINGEN UIT DE BROUWERIJ...

Sommige van de mannen uit mijn beginperiode toen ik nog in de productie zat komen mij nog voor de geest, vooral de capitas met namen en al: Kapenda, Shumisi en Maimoto...Josef Maimoto dat dateert van 1956 en ik zie ze nog allen voor mij.!

Een brouwerij is een brouwerij en verschilt van vele bedrijven die te maken hebben met drank en voeding.

In een chocolaterie bij voorbeeld laat men een beginnening zoveel chocola eten als hij wil , dat duurt zo een paar dagen en later kan hij geen snoep meer zien.

In een brouwerij drinken zij die er aan kunnen van de eerste tot de laatste dag.

Dat was ook zo bij ons:- de "cavisten" hadden allemaal een "copo" blikje en een sleuteltje voor staalname en ze deden zich te goed en soms veel te goed aan onze Simba.

Mijn Jozef Maimoto zat ook aan de bron en deed er zich te goed aan!

Alleen... konden we hem nooit betrappen met een blikje , maar hij ging alle avonden scheef geladen buiten. Tot wanneer hij eens onoplettend was en ons niet had horen komen: onze Jozef stond onder het staalname kraantje en liet zo de Simba binnen vloeien.

Dus van de producent naar de verbruiker zonder tussenpersonen!

Hebben we hem gestraft ?... wel nee het moest maar zo goed niet zijn!

Marcel Strobbe

Brasseries du Katanga

*Herinner mij, - verberg mijn naam niet tussen de plooien van verdriet...
bewaar hem als een handvest of een lied dat door je hoofd blijft spelen...
want zolang ik voort besta in tekens en verhalen, ZOLANG NOG HOOR IK BIJ DIT LEVEN!*

Kris Gelaude

Joopie Permeke

Brugge, le 24/07/1938 - Bonitachell, le 04/10/2016

*L'Africain s'en est allé retrouver sa termitière
Je ne t'oublierai jamais mon Joopie chéri...
Christiane*

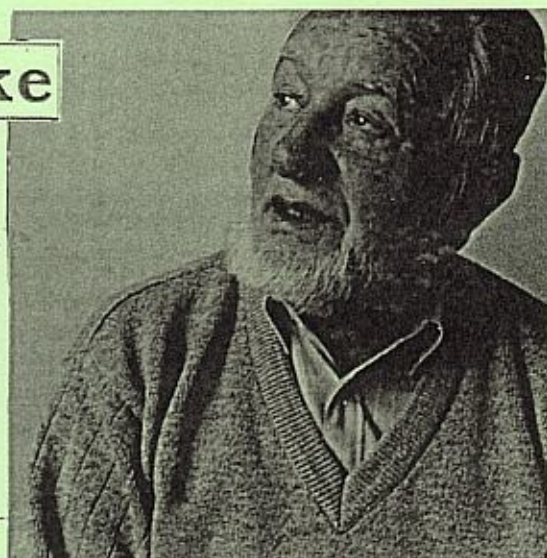
(1)

Monique Wauters

echtgenote van de heer Martin Vansanten

geboren te Berchem op 3 augustus 1947, (3)
overleden te Antwerpen, ZNA Middelheim,
op 1 december 2016.

Jozef Mandonx (2)

Ondervijzer Elisabethstad (Belgisch-Congo) en Gent
Erelid Koninklijke Gentse Oratoriumvereniging

echtgenoot van Aline Baele

geboren te Balen op 4 juli 1925
+ op 24 november 2016, te Gent

CARLOS BLANCKE

ECHTGENOOT VAN ALICE CROON

Mede-oprichter van ABATTOIR nv in 1983
en van Bedrijfscentrum EUCLIDES cvba in 1994.

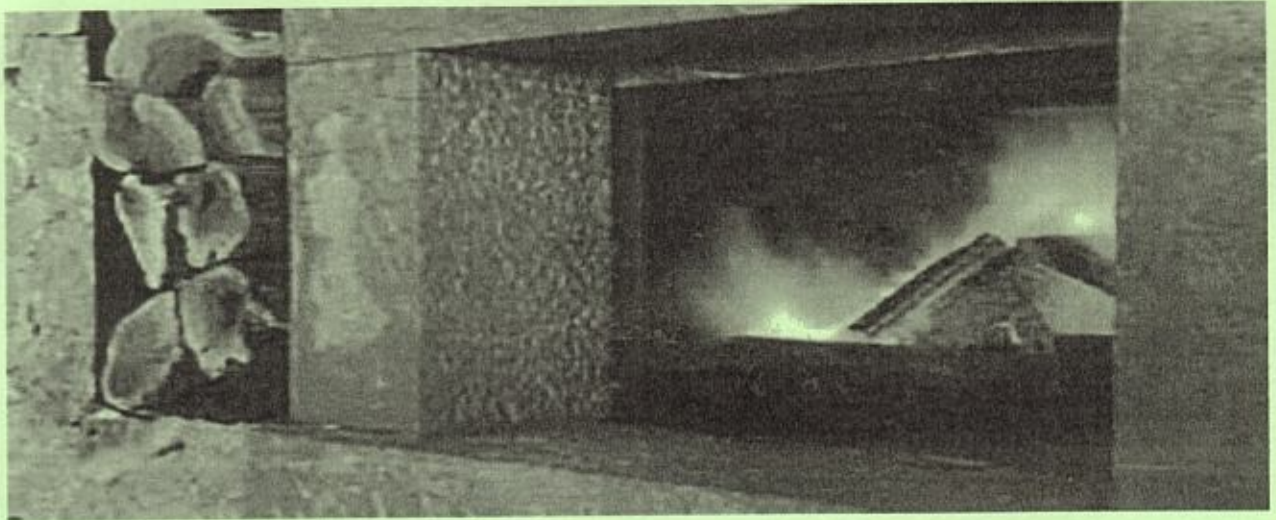
Geboren te Elsene op 21 maart 1928
en thuis overleden te Dilbeek op 15 december 2016. (4)

De Heer Florimond GEENS

Gewezen Gewestbeheerder van Belgisch Congo
Gewezen Vennootschapbeheerder
Gewezen Secretaris generaal van het Wetenschappelijk en Technisch Centrum
van de Belgische textielnijverheid
Lid van de Raad van Bestuur van de
Vereniging der Gewezen ambtenaren en beambten in Congo (5)
geboren te Heist-op-den-Berg op 6 oktober 1925
en overleden te Leuven op 28 november 2016

- 1)– Joopie PERMEKE, kleinzoon van grootmeester Constant, kwam in 1952 met vader John per jeep naar Katanga tot 1960. Daarna verbleef hij in Zuid-Afrika en de Costa Brava.
- 2) – Jozef MANDONX huwde in 1951 collega en lerares Aline Baele in Elisabethstad. Bleef nog 13 jaar onderwijzen in de Missiescholen van de Salesianen en Benedictijnen.
- 3) - Monique WAUTERS was de echtgenote van leraar Tino Vansanten- directeur onderwijs UMHK-Gecamines/ in Kolwezi- Katanga.
- 4) – Carlos BLANCKE was van 1952 tot 1964 zelfstandige ondernemer in Kamina-stad.
- 5) - Florimond GEENS: was van 1952 tot 1960 Gewestbeheerder in Kasai.

Wij bieden de families ons medeleven aan bij dit afscheid

Kom binnen, zet je....

Laat het verleden maar aan de deur staan en wees welkom in 2017.

*Laat ons elkander in de ogen kijken en zien wat echt is,
Laat ons de zachtheid van een handdruk voelen en weten dat er
nog tederheid en vriendschap bestaat,
Laat ons de geur van elkaars aanwezigheid aanvoelen en weten
dat het goed is...*

Kom binnen en zet je ...en laat ons samen genieten van mens te zijn.

Een warmhartig en deugddoend 2017 !

Mijn deur staat voor je open.

Een gastvrije Mohikaan